

Juha Nousiainen, Ilmasto-ohjelman johtaja

LUONNON MONIMUOTOISUUS MAITOTILOILLA

CASE TIEDEPERUSTEINEN LUONTOTAVOITTEIDEN PILOTTI

MIKSI LÄHDIMME MUKAAN?

1. Valion missiona on kehittää uutta ruokajärjestelmää ja toimia siinä itse toimialan esimerkkiyrityksenä.
2. Valion näkemys ruuantuotannosta on vahvasti integroitu tuotanto, Ruokajärjestelmä 2.0, jossa resursseja hyödynnetään luonnon ja ilmaston kannalta mahdollisimman optimaalisesti pitäen huolta huoltovarmuudesta ja kotimaisesta tuotannosta.
3. Tavoitteenamme on asettaa tieteeseen pohjautuvat luontotavoitteet samaan tapaan kuin olemme asettaneet SBT ilmastotavoitteet (toisena elintarvikealan yrityksenä Suomessa).

- TURVALLINEN RUOKA JA RUOAN SAATAVUUS**
- Raaka-aineiden puhtaus ja alkuperä
 - Omavaraisuus, toimitusvarmuus

TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄT TUOTTEET JA INNOVAATIOT

- Vastuulliset tuotetut tuotteet ja tuotetieto
- Ruoan ravitsemus- ja ilmastovaikutukset, ravitsemussitoumukset

YMPÄRISTÖVIISAAT PAKKAUKSET

- Ilmastovaikutusten minimointi ja kohti kiertotaloutta

HYVINVOIVAT IHMISET

- Henkilöstön turvallisuus ja hyvinvointi koko arvoketjussa
- Asiantuntijuus ja luotettavuus
- Sitoutuneet ja osaavat valiolaiset

UUDISTAVA MAATALOUS

- Hiiliviljelykoulutukset ja -käytännöt tiloilla
- Maitotilojen elinvoimaisuus

KIERTOTALOUS JA KESTÄVÄ LUONNONVAROJEN KÄYTTÖ

- Lannan ja muiden sivuvirtojen hyödyntäminen
- Materiaalien kierrätys ja uusiokäyttö
- Vastuulliset energiaratkaisut tuotannossa ja logistiikassa
- Veden käyttö

PELTOJEN JA MAIDONTUOTANNON PÄÄSTÖVÄHENNYKSET JA ENERGIATEHOKKUUS

LUONNON MONIMUOTOISUUS

- Biodiversiteettikartta

ELÄINTEN HYVINVOINTI

- Tilojen vastuullisuusohjelma

Lait ja asetukset, Code of Conduct, politiikat, ihmisoikeudet, vastuullinen toimitusketju ja tapa toimia

Valion arvot, missio ja visio
Osuustoiminnallisuus

FIKSUSTI TOIMIVA MAITOTILA VAHVISTAA LUONNON MONIMUOTOISUUTTA

ELINYMPÄRISTÖ

ELINYMPÄRISTÖJEN KÖYHTYMINEN

Yksipuoliset viljelykierrot, torjunta-aineiden käyttö, eroosio, pientareiden ja reuna-alueiden väheneminen, laiduntamisen loppuminen, pusikoituminen

ELINYMPÄRISTÖJEN KUNNOSTAMINEN

Laitumien, perinnebiotooppien ja kosteikkojen perustaminen ja hoito, monimuotoisuusalat ja -kaistat

ILMASTONMUUTOS

HIILINIELUT

Nurmipellot, perinnebiotoopit ja metsät hiilinieluna

KASVIHUONE-KAASUPÄÄSTÖT

Nautojen tuottama metaani, lannankäsittely, turvemaiden viljely

HYÖDYLLISET KÄYTÄNNÖT

Laiduntaminen, hiiliviljely, luomu, monipuoliset viljelykierrot, biologinen typensidonta

Vieraslajien leviäminen

Karja ympäristön hoitajana ja raivaajana, lanta laiturilla

HAITALLISET KÄYTÄNNÖT

Torjunta-aineiden käyttö, ravinnevalumat, metsänraivaus rehuntuotantoon ja lannanlevitysalaksi

RAVINTEET JA KEMIKAALIT

RAVINNE-VALUMAT

Lannan ravinteet vesistöissä ja ilmassa

RAVINTEIDEN KIERRÄTYS

Lannan ravinteet viljelykasveille, lannan käytön tehostaminen mm. biokaasuksi korvaamaan fossiilisia polttoaineita

Ympäristölle haitalliset kemikaalit

BIODIVERSITEETTI

Pölyttäjät viihtyvät hiiliturpeen kukinnoissa, muut hyönteiset esim. kovakuoriaiset vastaavasti karjan lantakasoissa. Linnut käyttävät hyönteisiä ravintonaan ja maitotilan rakennuksia pesä- ja suojapaikkoinaan. Näin lajien runsaus ylläpitää maatilän ekosysteemin biodiversiteettiä.

Maitotilan näkökulma yksinkertaistetummin.
Lähde: LEAP Biodiversity review, Teillard ym. 2016

LUONTOKARTOITUKSET

Vuosina 2019–2021 kartoitimme Maa- ja kotitalousnaiset ry:n kanssa luonnon monimuotoisuutta yli 60 valiolaisella maitotilalla.

- Mukana olleet tilat pitivät luonnon monimuotoisuutta erittäin tärkeänä ja halusivat tehdä sitä tukevia toimenpiteitä.
- Monimuotoisuuden nykytilan selvityksen lisäksi kartoituksissa annettiin konkreettisia vinkkejä monimuotoisuuden edistämiseksi esimerkiksi tiloille räätälöityjen, helposti toteutettavien ja kustannustehokkaiden toimenpiteiden sekä tukimahdollisuuksien selvittämisen muodossa.

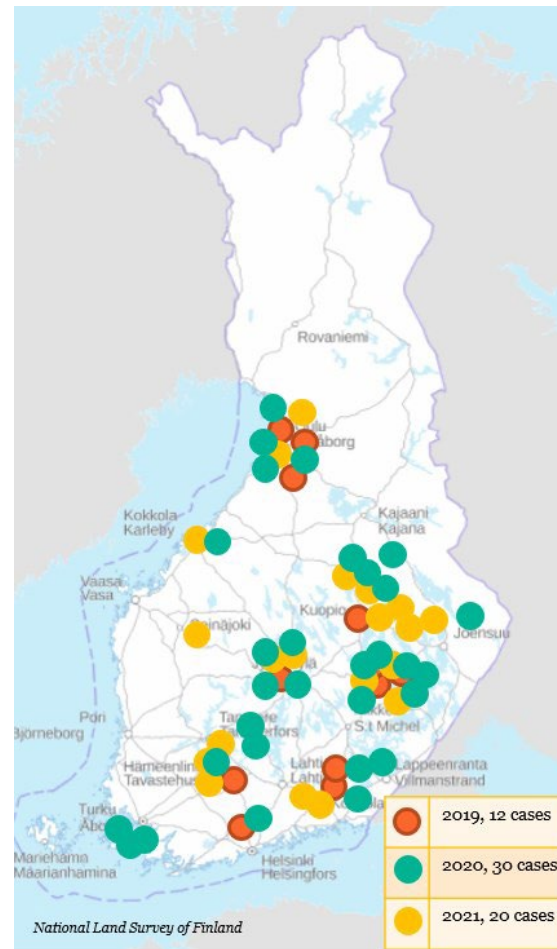
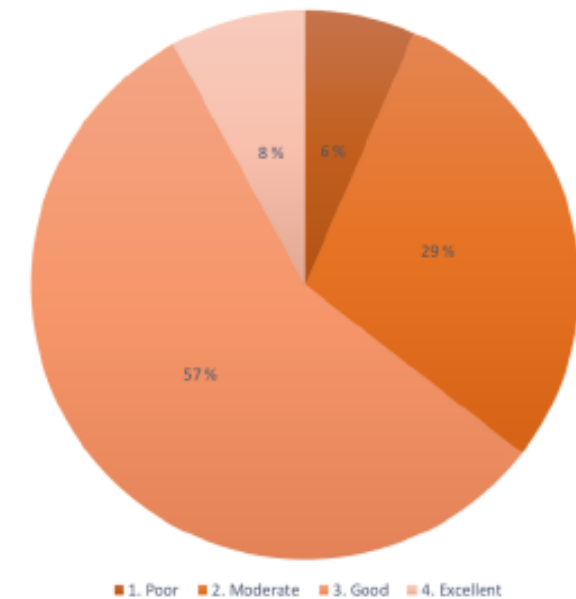
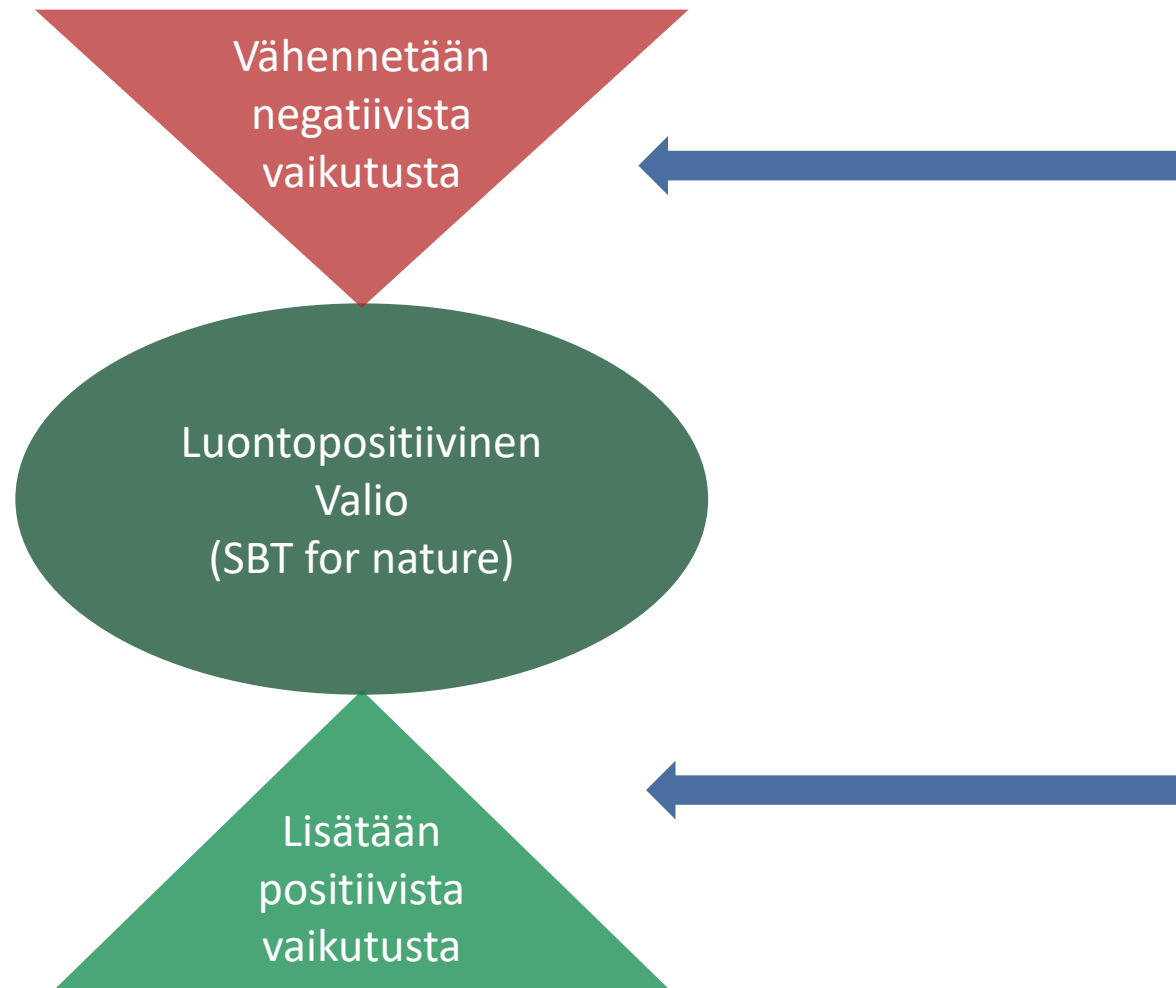

Figure 1. The farms were divided into four groups by field studies and biodiversity calculations. 1. Poor, 6,5%, 2. Moderate, 29%, 3. Good, 56,5% and 4. Excellent, 8% .

VALIORYHMÄN MAHDOLLISUUS ON OLLA LUONTOPOSITIIVINEN

Esimerkiksi:

- Maankäytön tehostaminen
- Vähennetään kasvinsuojeluaineita
- Tehostetaan ravinteiden käyttöä
- Toteutetaan ilmasto-ohjelman päästövähennykset

Esimerkiksi:

- Lisätään/ylläpidetään laidunnusta
- Lisätään uudistavaa viljelyä
- Ennallistetaan turvemaita
- Suojellaan arvokkaat luontokohteet
- Maankäytön luontokompensaatiot
- Tuetaan suomenkarjaa

LUONTOTAVOITTEET JA NIIDEN SEURANTA

Seuraamme ja toimimme kansainvälisten ja kansallisten vaatimusten mukaisesti. Näihin valmistaudutaan selvityksillä ja tekemällä muutoksia jo etukäteen. Lisäksi Valiolla tehdään runsaasti lainsäädännön ylittäviä toimenpiteitä, joita kehitämme jatkuvasti.

Vastuullisuusohjelman uudistaminen 2023

- Tilojen on mahdollista valita vastuullisuustoimenpiteitä jotka edistävät eläinten ulkoilua ja laidunnusta sekä tukevat maatilaympäristön monimuotoisuutta ja hiilensidontaa.

Näiden toimenpiteiden osalta tullaan asettamaan tavoitteet ja mittarit

- Nykytilan kartoitus toimenpiteiden valinnan yhteydessä
- Tavoitteiden asettaminen, kun nykytila selvillä
- Selvitämme tieteeseen perustuvien luontotavoitteiden (SBTN) asettamista.

Tällä hetkellä kerättävä mittaustieto (Valio Carbo® ympäristölaskuri)

- Hiilijalanjälki, rehevöitymis- ja happamoitumiskartoitus

TOP 5 -toimenpiteet

- Karjan laidunnukseen ja ulkoiluun liittyvät toimenpiteet
- Valio Carbo® ympäristölaskenta
- Hiiliviljelytoimenpiteet
- Monimuotoisuusala
- Hiiliviljelijäkoulutus

Vastuullisuuslisä
**2+1 senttiä/
maitolitra**

YHDESSÄ
KASVATAMME
kestävän
HUOMISEN

KIITOS!